

na „Głos Narodu“ wynosi
w Krakowie: miesięcznie
kor. 2—. Za odosłanie
do mieszkania dopłaca się
40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Admini-
stracji: róg ul. św. Krzyża
Mikołajskiej 1. 7.

Telefon Nr. 190.

GŁOS NARODU

DZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRÉ.

na „Głos Narodu“ wynosi
na prowincji: miesięcznie
kor. 2-70. W państwie nie-
mieckiem kwartalnie: 10
koron. W innych państwach
kwartalnie koron 12—.

Numer pojedynczy zwykły
12 hal.

Numer niedzielny ilustro-
wany 16 h.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego dziennika p. Jan Strycharzki w biurze inseratowym „Głosu Narodu“ róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, — za każdy następny raz 12 halerzy. — Nadesłane po 60 halerzy, od wiersza za każdy raz. — Śluby nekrologi etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Mosse, M. Dukas, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 38.

Nr. 132

Kraków, Piątek dnia 15 Maja 1903

Rok XI.

Fermenty.

Stosunek Koła polskiego i jego prezesa do kraju i społeczeństwa, staje się tak nienormalnym, że każde przedłużenie tych stosunków powiększa tylko ferment rozkładu naszego życia publicznego. Stanowisko nasze w tej sprawie jest jasne i konsekwentne. Zwalczyliśmy zasadniczo działalność p. Jaworskiego i jego zaufanych, którzy zdołali zmienić niezawisłą reprezentację kraju w grono rządowych mameluków niezdolnych do stanowczej obrony interesów krajowych, oglądających się na łaski ministrów i fermentowanych przez ciągłe osobiste intrygi. Możemy obecnie stwierdzić z szczerem zadowoleniem, że zapatrywania przez nas głoszone przedostały się nawet tam, gdzie tego najmniej spodziewać się było można. Oto w bardzo konserwatywnej „Gazecie Narodowej“, która do niedawna jeszcze była organem namiestnictwa, pojawił się artykuł, który w formie stanowczej powtarza wszystkie krytyki i zarzuty, podniesione przez nas przeciwko p. Jaworskiemu i Kolu.

Przypomniałszy najpierw olbrzymi błąd p. Jaworskiego popełniony przez rozbięcie prawicy, podnosi autor artykułu smutne rezultaty polityki większości Koła.

„Rządzi samowolnie biurokracja austriacka, nie nam nie dająca, ale natomiast szczerze szafująca naszymi dawnymi zdobycami politycznymi. Rząd p. Koerbera nie czekając uchwały Sejmu naszego, wstawił w budżet dotację na utworzenie gimnazjum ruskiego w Stanisławowie, układa się po za naszymi plecami z Rusinami, socjalistami i innymi radykalnymi stronnictwami, a równocześnie poleca prezydentowi apelacji lwowskiej wydanie okólnika, zakazującego polskim urzędnikom sądowym brania udziału w organizacjach powiatowych, mających na celu samoobronę żywiołu polskiego na Rusi i wzmocnienie stanowiska Koła w kraju. Jest to rzecz wprost niepojęta, aby solidarne stronnictwo polityczne, liczące w parlamencie niemal 70 głosów, nie umiało uchronić siebie i władz krajowych od tego rodzaju nieprawnych ograniczeń, dokonywanych przez rząd centralny — nie znalazło drogi odpowiedniego a skutecznego przeciw temu protestu.

Są to skutki zupełnej bierności Koła wobec rządu, niechęci do rokowań z nim, wstrętu do polityki w ogólności a w szczególności do polityki dziś jedynie w Austrii uprawianej: „do ut des“.

Koło polskie zamiast powiedzieć jasno: iż od politycznego zachowania się rządu wobec naszego kraju, czyni zawisłym swoje stanowisko do rządu — daje się mieć umiarkowanemu i rozsądnemu rozważeniu postulatów a co do zadnego z nich oprócz sprawy cukrowej — uzyskanej wbrew rządowi, dzięki jedynie wpływowi w Izbie — nie otrzymało zapewnień życzliwego współdziałania rządu.

Nawet sprawa upaństwowienia kolei Północnej dotychczas stoi źle. Pewnie, że kolej ta kiedyś będzie upaństwowiona, ale nie w terminie, w którym chcemy — a my tymczasem wysługujemy się bezinteresownie rządowi, czyniącemu nam szkody polityczne, narodowościowe i ekonomiczne! Tego rodzaju biernie zachowanie się Koła mogłoby być wytłumaczone, gdyby w rządzie zasiadał taki Dunajewski, o którym przekonani byliśmy, iż nie dopuści do szkody kraju — ale nie wobec rządu biurokratycznego z p. Koerberem i Wittekiem na czele, nam otwarcie nieprzychylnego.

Ustawiczne „zatrudnianie“ Koła błahymi postulatami, które śp. Grocholski nazywał „cukierkami“ a odwodzenie go od zajmowania się polityką, uważamy za rzecz nie-

zmiernie szkodliwą i winę tego przypisać musimy prezesowi Koła. Koło polskie radzi nad rampami kolejowymi itp. drobiazgami, rząd zaś lekceważy nas sobie nietylko pod względem politycznym ale i ekonomicznym.

Koło polskie nauczono odrębne interesy dynastji i państwa identyfikować z interesami rządu. Uznajemy interesy korony i państwa, sądzymy atoli, że „pari passu“ powinny się one schodzić z interesami kraju i we wspólnej harmonii rozwijać. Dla p. Jaworskiego zdaje się harmonia ta nie istnieć i jedynie interesy państwowe a niejednokrotnie wyłącznie interesy rządu, nie lub mało co z państwowymi wspólnego mające, traktowane są z gorączkowym pośpiechem i uczuciowym romantyzmem, — to zaś, co przy tej sposobności możnaby dla kraju uzyskać, jest albo wprost zaniedbane lub uważane jako rzecz podrzędna.

Tego rodzaju zachowanie się Koła, bez względu na to, czy jest ono wypływem jego woli, czy wywołane takimi sztucznymi środkami, jak groźbą dymisji prezesa — nie może podnosić zaufania kraju do Koła. Ogół sądzi, że to, co się dzieje, dzieje się za wiedzą i wolą Koła; ogół ma prawo przypuszczać, że uchwały Koła wynikają z rzeczowych względów a nie innych; ogół nie zagląda w robotę pozakulisową, ale ocenia rzecz wedle skutków. Skutki zaś te są niestety, jak wyżej wykazaliśmy, gorzej niż nieszczęśliwe — nie więc dziwnego, że obudzone niego w kraju zaufanie do Koła ponownie upada, a to stronnictwo, z którego prezes Koła wyszedł i które mu wiernie było przez długi czas oddane, zaczyna głośno sarkać i narzekać“.

Powyższe wywody nie pozostawiają nic do życzenia pod względem dobitności i powinno Koło głęboko się nad nimi zastanowić, bo pochodzą od dziennika, któremu dość słusznie zarzucano aż zbyt umiarkowanie.

Inną ilustrację obecnych stosunków daje nam znowu artykuł „Słowa polskiego“ zajmujący się głównie osobą p. Jaworskiego. Dziennik ten występuje z zarzutami, które wychodzą nawet po za ramy zwykłej krytyki politycznej, twierdząc ponownie, że hr. Piniński jest ofiarą „machinacji“ prezesa Koła, który „rozsłabił znowu szal intrygi“ w sprawie obsadzenia urzędu marszałka krajowego.

W tej sprawie, czytamy dalej, która ma bodaj większe znaczenie niż smiana namiestnika, istnieje szeroko rozgałęziona intryga, mająca na celu ułatwienie powrotu hr. Stanisławowi Badeniemu na stanowisko niedawno opuszczone.

O tej akcji pokątnej później pomówimy, tu zaznaczymy tylko, że p. Jaworski bierze w niej czynny udział i prowadzi ją na dwie ręce, jawnie jednego a po cichu drugiego popierając kandydata. Chęć ciągłego intrygowania przechodzi u sędziwego regimentarza w namiętność, żeby nie powiedzieć — obłąd starczy.

Zachowania się p. Jaworskiego w sprawie przesilenia namiestnikowskiego nikt nie obroni. Działal on w tej sprawie na rękę rządowi a na szkodę kraju, w chwili wymagającej spokoju i skupienia zgodnego sił, wzbudził rozterki, rzucił zarzewie waśni i intrygi.

Raz należało to wszystko powiedzieć otwarcie, wyraźnie, nawet dobitnie. Nie uganiamy się za jaskrawością i sensacyjnością wystąpienia politycznych, przeciwnicy zarzucają nam raczej, że staliśmy się oportunistami. W tym wypadku jednak obowiązek nakazywał nam wystąpić, chociażby nasze wystąpienie wywołać mogło skandal, bo chodzi tu o interes i godność kraju, o wyjaśnienie tego, co się stało i zapobieżenie temu, co się stać może.

To było głównym celem naszego artykułu, nie zaś stawianie kandydatury hr. Pinińskiego na prezesa Koła. Nie my postawiliśmy tę kan-

dydaturę, ale ta poważna grupa posłów w Wiedniu, która listownie prosiła hr. Pinińskiego, żeby nie przyjmował nominacji na członka Izby panów i postarał się o mandat do Rady państwa, ale ta znaczna część ziemiaństwa wschodnio-galicyjska, która bierze udział w pracy narodowej i która, jak nam doniesiono, zamierza wysłać do hr. Pinińskiego deputację z wezwaniem, żeby się od działalności politycznej nie usuwał.

W obronie p. Jaworskiego i za popieranie kandydatury hr. Pinińskiego napadła na nas brutalnie „Nowa Reforma“ w artykule, który zdaje się, wyszedł z pod pióra jednego ze skoncentrowanych bankrutów, śpiewających dziś Tadeusza, jak mówi przysłowie, w przymusowej bezczynności politycznej. Tym panom nie chodzi o wyrównanie rachunków osobistych z hr. Pinińskim. Więc wypominają mu wszystkie winy istotne lub urojone, zaprowadzenie stanu wyjątkowego z powodu rozruchów antysemitycznych, krwawe stłumienie zaburzeń ulicznych we Lwowie i t. d. Właśnie do zarzutu nadużyć przy wyborach „Da liegt der Hund begraben“. Hr. Piniński dopuścił, może nawet przyczynił się pośrednio do tego, że p. Rutowski i Lewicki stracili mandat, chociaż nietylko osobiście zabiegali o jego poparcie, a nawet starali się daremnie uzyskać protekcją p. Koerbera za pośrednictwem damy, u której prezes ministrów spędza rad chwile wolne od trosk o germanizację Austrii“.

Trzeci Maj w Wiedniu.

Uroczystość konstytucji 3-go maja. — Skupienie stowarzyszeń. — Dotychczasowe rozbięcia. — Magnateria i biurokracja. — Komitet stowarzyszeń polskich.

Nasz korespondent wiedeński (Mm.) pisze:

Uroczystość konstytucji 3-go maja my, Polacy w Wiedniu, będziemy obchodzili dopiero dnia 17 maja. Trudność znalezienia odpowiedniej sali jest przyczyną opóźnienia. W nagrodę za to opóźnienie mamy przecież ten objaw pocieszający, że urządzają ów obchód niemal wszystkie, czy nawet wszystkie (brakuje mi na razie spisu odpowiedniego) stowarzyszenia polskie w Wiedniu, stojące na gruncie narodowym. A więc nasamprzód najstarsze stowarzyszenie: „Biblioteka Polska“. Dalej „Gwiazda“, „Ognisko“, będące stowarzyszeniem młodzieży w wyższych zakładach naukowych, „Ojczyzna“, „Przytulisko“, „Sodalija“, „Sokół Polski“, „Strzecha“, „Św. Wincenty a Paulo“ i „Związek literacki polski“, stowarzyszenie najmłodsze, założone przez dziennikarzy zawodowych, ale przyjmujące wszystkich pisarzy i artystów, zamieszkałych czas dłuższy w Wiedniu.

To zrzeszenie się stowarzyszeń polskich, obejmujących wszystkie klasy społeczne urzędników i robotników, ludzi utytułowanych i synów wieśniaczych, ludzi zamożnych i biedaków — to zrzeszenie jest pożądanym przejawem solidarności narodowej w dziejach kolonji polskiej w Wiedniu. Do tej pory bowiem było zupełnie inaczej. Znamieniem wybitnym, a przykrem życia polskiego w Wiedniu — to rozgraniczenie kastowe. Tworzono koła i kółeczka. Każde z nich było światem odrębnym, samym dla siebie, w którego granice nie wpuszczano nikogo, kto się różnił maścią... przepraszam, zajęciem zawodowym, rangą, majątkiem. Najgorszy przykład dawała tutaj arystokracja i biurokracja.

Arystokraci polscy — z wyjątkami nielicznymi — przebywali i przebywają w sferze sobie równej, wśród magnaterji niemieckiej i węgierskiej, w Jockey-Klubie, na torze wyścigowym, w gabinetach Sachersa.

Biurokracja, o której pomnożenie w Wiedniu, awanse, stanowisko, my, dziennikarze, nawołujemy ciągle i szczerze, ta biurokracja jest przeważnie odętą i nadętą, nie łączy się z Polonją

nia osobie niepełnoletniej, o której wie, że jest prawosławną, przed daniem ślubu przez duchownego prawosławnego.

Ulegnie:

Karze pieniężnej do trzystu rubli.

Oprócz tego, winny, w wypadku, wskazanym w ustępie pierwszym niniejszego artykułu, usuwa się od urzędu kościelnego na czas od trzech miesięcy do roku, a w razie powtórzenia wykroczenia — na czas od roku do trzech lat albo na zawsze; w razie powtórzenia wykroczeń wskazanych w ustępach drugim i trzecim niniejszego artykułu — na czas od trzech miesięcy do roku; a w razie powtórzenia wykroczenia, wskazanego w ustępie czwartym niniejszego artykułu — na czas od trzech do siedmiu miesięcy (art. 93).

Duchowny wyznania chrześcijańskiego nieprawosławnego, winny:

1) udzielenia ślubu pomiędzy osobą innego wyznania z osobą wyznania prawosławnego z wiadomością, że jest prawosławną, jeżeli ślub potem nie został zawarty według obrządku prawosławnego;

2) udzielenie ślubu pomiędzy prawosławnymi z wiadomością, że są prawosławni, ulegną karze pieniężnej do 300 rubli.

Oprócz tego winny usuwa się od urzędu kościelnego na czas od trzech miesięcy do roku, a w razie powtórzenia wykroczenia — na czas od roku do trzech lat albo na zawsze (art. 94.)

Oprócz tego pośrednio dotyczą duchownych wyznań nieprawosławnych przepisy, zawarte w art. 83 i 90 kodeksu nowego, stanowiące kary za nawracanie prawosławnych do innego wyznania chrześcijańskiego, a mianowicie:

Winny tego, że zapomocą nadużycia władzy, przymusu, nękania obywateli korzyści lub podstępnie nawrócił prawosławnego do innego wyznania chrześcijańskiego, ulegnie: zamknięciu w twierdzy na czas do trzech lat. Jeżeli zaś nawrócenie dokonane zostało zapomocą gwałtu nad osobistością, lub karze podlegających zagrożeń, to winny nawrócenia ulegnie zesłaniu na osiedlenie (art. 83.)

„Winny wypowiedzenia lub czytania publicznie, kazania, mowy lub dzieła, albo rozprzeżstrzenia lub wystawienia na widok publiczny dzieła lub obrazu, pobudzającego prawosławnych do przejścia na inne wyznanie, albo herezję lub sektę, jeżeli te czyny spełnione są w celu sprowadzenia z właściwej drogi prawosławnych, ulegnie zamknięciu w twierdzy na czas do roku lub aresztowi (art. 90)“.

Jak widzimy nowy kodeks nie miał jeszcze odwagi stanąć na gruncie ludzkiej sprawiedliwości (stanąć na gruncie t. zw. „rosyjskiej sprawiedliwości“, jak to ją przed 8 laty apoteozował min. Murawiew), atoli jest już pewna zmiana w zapatrywaniu się na istotę przestępstwa. Bądź co bądź kodeksem zobowiązano prokuratorę, by w każdym poszczególnym wypadku dowiodła księdzu, iż wiedział, że spowiada, bierze i t. d. osobę prawosławną. Dotąd prokuratorja nie miała tego obowiązku. Fakt się stał — księdza karano. Po rosyjsku!

Kiedy kodeks zacznie obowiązywać nie wiadomo jeszcze, sankcjonowano go w maju br.

Nie trzeba się jednak ludzić, by ten kodeks choć tak minimalnie postępowy, zdolał zmniejszyć w praktyce przesławiania duchownych katolickich. Praktyka potrafi wypaczyć na cele prawosławia i te drobne ustępstwa dane nieprawosławnym. Nie trzeba zapominać, że niezależność sądownictwa w Rosji jest minimalna.

Nie trzeba się ludzić.

Korespondencja.

LWÓW 14 maja.

Złot sokoli. — Przygotowania. — Sokolice. — Strejk budowlany. — Nowa kolej. — Salon Latoura. — Teatr. — Jubileusz Żółtkwi. — Wiec narodowy i wiec katolicki krajowy.

Żyjemy teraz we Lwowie pod znakiem wielkiego złota sokolego.

Komitet gospodarczy już dziś rozwinął żywą akcję przygotowawczą.

W piątek ubiegłego tygodnia rozpoczęto budowę trybun dla widzów na boisku złotowym obok parku Łyczakowskiego. Budowę trybun oddał wydział Związku spółce budowniczej Korajski i Müller za kwotę 12.525 koron 44 hal. Równocześnie rozpoczęto niwelację terenu samego boiska i prace ogrodnicze dla pozyskania murawy na miejscu dla ćwiczących. Budowa trybun i boisko mają być ukończone do 15 czerwca.

W niedzielę, dnia 10 b. m. odbyło się posiedzenie związkowego grona nauczycielskiego, na które oprócz druhów ze Lwowa przybyli naczelnicy okręgowi z całego kraju. Przedmiotem obrad było techniczne przeprowadzenie ćwiczeń publi-

cznych i ujednostajnienie programu; uchwalono kierunek pochodzenia z boiska po Mszy połowej do miasta, tudzież dopuszczenie do ćwiczeń publicznych sokolic, jeżeli zgłosi się co najmniej 100 uczestniczek. Według relacji naczelników okręgowych ruch przygotowawczy na prowincji jest bardzo silny, tak, że zachodzi obawa, czy wszyscy ćwiczący pomieszczą się na boisku. Do ćwiczeń lancami zgłosiło się dotychczas 500 osób. Zebrani wykonali w sali lwowskiego Sokoła ćwiczenia złotowe przy ułożonej do tego muzyce pp. Barańskiego i Urbanka. Zdaniem wszystkich muzyka do ćwiczeń ułożona jest znakomicie, a ma tę zaletę, że osnuta na motywach narodowych podnieca tem bardziej ćwiczących do ruchów męskich, energicznych. Muzykę do maczug zamiast dotychczasowych walców, napisano w tempie mazura. Do zawodów na przyrządach stanowiących około 50 zastępów polskich a drugie tyle czeskich i morawskich, na sędziów uproszeni zostaną znawcy zawodowi z całego kraju.

Dla uczestników złotu urządzonych zostanie kilka osobnych pociągów, a to dwa z Krakowa a po jednym z Tarnopola, Stanisławowa, Stryja, Przemyśla i Tarnowa. Odnosne podania zostały już wniesione do dyrekcji kolei państwowych; pociągami tymi przybyć będzie mogła do Lwowa także szersza publiczność.

Z dniem 15 maja br. rozpoczyna się ćwiczenia przygotowawcze na Złot dla pań i dziewcząt polskich, które bądźto jako członkinie lub uczennice starsze — bądźto jako frekwentantki licznych kursów nauczycielskich, urządzanych przez szereg lat w sokole lwowskim — korzystały z ćwiczeń sokolic. Z braku miejsca w sokolni lwowskiej — odbywać się będą na razie ćwiczenia w sali Towarzystwa pedagogicznego przy ul. Zimorowicza 17, trzy razy w tygodniu.

Sytuacja strejkowa do dziś wcale się nie zmieniła. Grupki poważnych murarzy przechadzają się po mieście, pewna część strejkujących spędza czas na pogadance w sali stowarzyszenia „Ogniw“, inni gromadzą się w hali muzycznej na placu powystawowym, reszta zaś nie „wystawia — jak to mówią — nosa z domu“.

Wśród strejkujących dają się tu i ówdzie słyszeć narzekania, że strejk ten sprowadzi jeszcze większą nędzę, inni znowu strejkujący zapowiadają, że choćby z głodu przyszło umrzeć, nie odstąpią od strejku, bo chodzi tu o zaznaczenie świadomości i godności robotniczej. Jeżeli robotnicy murarscy biedować muszą całą zimę — mówią ci ostatni — to nie można pozwolić na to, ażeby w krótkim sezonie robotniczym niektórzy pracodawcy wyzyskiwali robotników.

Między murarzami a pomocnikami budowlanymi przyszło przedwczoraj na placu powystawowym do nieporozumień, a to z następujących powodów. Towarzysze murarscy, uchwalając strejk w obronie swoich praw, zapowiadali, że pomocnicy budowlani mogą szukać pracy przy robotach ziemnych i innych. Nie krępowano ich zupełnie solidarnością.

Obecnie zgłaszają się pojedyncze jednostki z grona tych pomocników i żądają, aby im płacano, skoro kazano im strejkować.

W magistracie lwowskim wystawione są od kilku dni z polecenia ministerstwa kolejowego projekty jeneralne budowy nowej linii kolejowej, która prowadzić ma ze Lwowa do Stojanowa. Projektów tych jest dwa: jeden adwokata dr Goldfarba, drugi inżyniera Gwalberta Ziembickiego. Wedle obydwóch tych projektów, nowa kolej zaczynałaby się od dworca Podzamcze, szła następnie w kierunku północno-wschodnim, i miała 30 kilometrów długości.

Ruchliwy salon Latoura pod kierownictwem artystycznym p. Adama Cybulskiego daje nam coraz nowe wystawy. Obecnie w salonie Latoura trwa wystawa pośmiertna Grabińskiego.

Kilkadziesiąt obrazów, szkiców, studjów — same pejzaże. Wszystkie polskie, a ze wszystkich prawie stron kraju. Wszystkie drobnych rozmiarów, a uderzają przedewszystkiem sumiennością i podbijają liryzmem. To dorobek artystyczny całego jednego żywota ludzkiego. Żywot był cichy, niezwykle ciężki. Zgasł wśród nas, w naszym mieście, przed czterema zaledwie miesiącami, przez ogół zapomniany. Zaledwie garść przyjaciół i znajomych w mroczny dzień styczniowy odprowadziła na cmentarz zwłoki męczennika. Bo męczennikiem był s. p. Henryk Grabiński, którego w pełni sił, a wkrótce po objęciu przez niego profesury w krakowskiej szkole Sztuk pięknych, nieuleczalna choroba przykuła do wózka, którego już odtąd przez 20 lat aż do skonu opuścić nie miał.

Teatr nasz wystawił z dostatecznym powodzeniem „W noc lipcową“ dramat młodego pisarza

p. Bolesława Gorczyńskiego z Warszawy, dramat nagrodzony na konkursie im. Sienkiewicza.

W dniu 27 bm. obchodzimy jubileusz Żółtkwi. Z powodu tej trzechsetnej rocznicy założenia miasta Żółtkwi wydała Macierz w porozumieniu z komitetem miejscowym książeczkę „O Żółtkwi i jej dziedzicach Żółtkiewskich i Sobieskich“ pióra Franciszka Jaworskiego. — Publikacja ta ma więc znaczenie aktualne, ale wiadomości historyczne o siedzibie naszych bohaterów narodowych i o zasługach Żółtkiewskich i Sobieskich nadają jej także trwalszą wartość. Bardzo ładne są ryciny: portret hetmana Żółtkiewskiego, pomnik Żółtkiewskich, widok Żółtkwi w XVII wieku i pałac letni Jana III-gc. Cena książeczki 10 hal.

Bliskość Żółtkwi od Lwowa sprawia, że jubileusz ten jest jakby świętem lwowskim. — W dniu obchodu tj. 24 maja br., kursować będą pomiędzy Lwowem a Żółtkwią pociągi spacerowe z 50% opustem cen.

Wiec narodowy wygotował już ostatecznie program.

Równocześnie powstał projekt innego wieceu niemniej ważnego.

„Przedświt“ tutejszy biorąc assumpt z dokonanego wieceu katolickiego w Wiedniu, rzuca pomysł zwołania wieceu katolickiego krajowego:

W sprawie tej pisze „Przedświt“ między innymi:

„Wszelkie wykształcenie czy teoretyczne, czy praktyczne do pracy społecznej nie może się obyć bez dokładnej znajomości terenu akcji, bez głębszego wglądu w miejscowe warunki. Poznanie krajowej pracy jest o tyle ważniejsze, o tyle donioślejsze od najdokładniejszego choćby zapoznania się ze sposobami stosowanymi gdzieindziej, że pozwala poznać, a więc i usunąć błędy, które dotychczas popełniano. Jedyne wiec katolicki, któryby umożliwił zetknięcie się pracowników różnych okolic kraju, któryby pozwolił im wymienić swe wrażenia, podzielić się nawzajem zdobytem doświadczeniem, któryby na gruncie takiego materiału obmyślił plan pracy na przyszłość — jedynie taki wiec, któryby okazał zarazem wątpliwym imponujące istotnie wyniki pracy niektórych grup czy jednostek, doprowadziłby do tego, czego nam dzisiaj brakuje, to jest jednolitości i solidarności akcji, opartej o realne warunki kraju i wiary w jej powodzenie“.

ZE ŚWIATA

Ukrycie zwłok Kettlera. — Nowe miliony wygrane w karty. — Gazety w Rosji. — Wrażenia samobójcy. — Prasa w Ameryce. — Spiewaczka na „czarnej liście“.

Ukrycie zwłok Kettlera. Z okazji odsłonięcia pomnika Kettlera w Pekinie, zdołano wyjaśnić sprawę, powleczoneą od półtora roku mgłą tajemnicy: kto ukrył zwłoki zamordowanego posła niemieckiego? Jak wiadomo, poniósł on śmierć 20 czerwca 1900 r.; od owej chwili do odsieczki Pekinu, t. j. do dnia 16 sierpnia zwłoki pozostawały w ukryciu. Po wejściu wojsk europejskich do miasta, znaleziono je w trumnie pod pagórką, w pobliżu miejsca zbrodni. Otóż na kilka dni przed odsłonięciem pomnika pewien Mandżur, Ying-szun, należący do policji, urzędnik trzeciej klasy, przesłał ambasadorowi niemieckiemu zeznanie piśmienne, iż był przypadkiem świadkiem zabójstwa i że ukrył zwłoki z narażeniem własnego życia, poczem od prezydenta w ministerjum finansów Chung-li, otrzymał rozkaz, aby sporządził trumnę z najlepszego drzewa, złożył w niej zwłoki, zagrzebał je pod pagórką i strzegł ich dniem i nocą. Bokserzy krążyli około pagórka, splądrowali dom Ying-szuna i mieli go w podejrzeniu. Śledztwo wykazało prawdę jego słów. Za wstawieniem się ambasadora niemieckiego otrzymał wynagrodzenie od chińskiego rządu, po za tem cesarz Wilhelm przesłał mu złoty zegarek ze swoją cyfrą.

Nowe miliony wygrane w karty. W Budapeszcie rozgłos wywołała „afery karciana“ w kasynie narodowym, gdzie jeden z graczy miał wygrać w kilku godzinach 2,400.000 koron. Przegrało tę kwotę kilku znanych węgierskich magnatów, a głównie hr. Michał Karolyi, hr. Emeryk Hunyady i Jul. Csekowics. Szczęśliwym graczem jest właściciel dóbr ziemskich w Alfoldzie Bela Justh.

Gazety w Rosji. Według ogłoszonej niedawno statystyki, wychodziły w r. 1902 w państwie rosyjskim 872 dzienniki i pisma periodyczne w języku rosyjskim, 131 w fińskim i szwedzkim, 101 w polskim, 56 w niemieckim, 16 w łotewskim, 13 w estońskim, po 7 w języ-

**Prześliczna Akwarela
Julijusza Kossaka**
Dwie główki olejne
Wacława Koniuszki
nagrodzone
złotym medalem w Monachium
sa do nabycia
w KSIĘGARNI KATOLICKIEJ
Dra WŁ. MIŁKOWSKIEGO
w Krakowie 1199
Rynek 30, telefonu Nr. 418.

Filia
c. k. uprzyw. galicyjskiego
akcyjnego 897
Banku hipotecznego
w Krakowie
kupuje i sprzedaje wszelkie
papiery wartościowe,
przyjmuje depozyta
i wkładki na książeczki
rachunku bieżącego
oprocentowując takowe

po 4%⁰
SZCZAWNICA.
Pensjonat „Willa Bryjarka“
poleca słoneczne, czyste pokoje pojedyncze i dla rodzin, z widokiem zdrowym po bardzo przystępnej cenie.
1293 1 10

Biurowe Roz. Krassuckiej
Kraków, ul. Jagiellońska L. 6
istniejące od kilku lat, umieszcza: Rządów, ekonomów, pisarzy procentowych, karbowych, maszynistów, kowali, chmielarzy ogrodników, parobków, dziewczki, robotników fabrycznych i do robot polnych, oraz gospodynie, panny służące, pokojówki, loksi, kucharki, kucharki i t. p. — i poleca się nadal względem P. T. Służbodawców. 1304

Opawska Fabryka likierów i rumu
oraz skład herbaty rosyjskiej, firmy Ivan Petrikow, poszukuje rutynowanego i dobrze zaprowadzonego

podróżnego na Galicyę.
Oferty do firmy: JAN AD. KLEIN w Opawie. 1302 1 1

SOK MALINOWY
cukrzony
z górskich jagód, aromatyczny, najlepszej jakości, wysyła w naczyniach po 4½ kg. netto włącznie z opłatą pocztową, za nadesłaniem przekazem kwoty koron 7.
Jan Michnik
w Bochni. 1238

SZPARAGI
ogrodowe, świeże, rozsyła Zarząd Dóbr Zameczek. — Kilo od 30 do 50 ct., w miarę grubości. Zamówienia adresować:
Olearczyk, Żółkiew.
1301 1 20

D O M
w pierwszorzędnym miejscu kąpielowym, do sprzedania ub zamiany na majątek ziemski w zdrowej okolicy. Zgłoszenia do Administracji „Głosu Narodu“ Kraków, ul. Mikołajska L. 7.
1271 2 10

Kule bilardowe
1018
wyrób własny, z najlepszej kości słoniowej, o 10% tańsze od zagranicznych.
Kule do kręgli i kręgle
oraz wszelkie przybory tokarskie posiada na składzie **Magazyn i Pracownia** przy ulicy Grodzkiej L. 10 I. piętro.
Z powodu zwinięcia sklepu, da towary po znacznie niższych cenach. — Zamówienia zamiejscowe uskutecznią się odwrotnie.
Telefon 321. Z poważaniem **Jan Bajer.**

ŻEGIESTÓW Zakład zdrojowo - kąpielowy w Galicyi nad Popradem. 1252 3 15
Poczta, telegraf, poczta w miejscu.
Kąpiele gazowo-wodne, błotne, hydropatyczne i rzeczne. — **Pora kąpielowa od 20 maja do końca września.** — Dwie restauracje — Pensjonat z całym utrzymaniem zależnie od pokoju od Kor. 8 dziennie. — Lekarz ordynujący: **DR. TYMOTUSZ PIOTROWSKI**, asystent kliniki akuszerzy, był sekundarysz szpitala św. Łazarza.
Woda Żegiestowska, najsilniejsza szczawia żelazista znajduje się we wszystkich składach wód mineralnych. — Prospekta i wyjaśnienia przesyła na żądanie odwrotną pocztą.
Zarząd Zakładu zdrojowo-kąpielowego w Żegiestowie.

Celem osiągnięcia złagodzenia i usmierzania kaszlu oraz uwolnienia się od flegmy, bierze się na kawałeczek cukru 20 do 40 kropli
BALSAMU A. THIERRY'EGO
zaopatrzonego zielonym znakiem ochronnym „Zakonnica“ i zakorkowanym kapsłą z wyciśniętą firmą **Jedynie prawdziwy.** Poczta opłatnie 12 małych lub 6 dużych flakonów 4 Korony.
SCHUTZENGEI - APOTHEKE des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch - Sauerbrunn.
Główny skład dla Galicyi u Zygmunta Ruckera we Lwowie.
Uważać na powyższy znak ochrony, jako prawdziwy, zarejestrowany we wszystkich krajach cywilizowanych. 881 5 0

Dr. Bronisław Brzeski
notaryusz w Tarnowie
potrzebuje zaraz młodszego kandydata notaryalnego.
1247 3 3

Trzy realności
do sprzedania w najbliższych i na piękniejszych przedmieściach miasta Krakowa, za 9 500, 4 500 i 3 200 złr. — Wiadomość w kawiarni Fr. Lauer ul. św. Jana Nr. 1. 1262 2 4

Z powodu braku utrzymania oddam pięcioletniego ładnego ci łopczyka za swoje.
Adres: Lancka przy ul. Poselskiej 20 Kraków. 1280 2 3

Potrzebny maszynista
do motoru gazowego, obeznan z kuźnią. Zgłoszenia do Admin. „Głosu Narodu“ 1265 3 3

Nadzwyczajna RZADKOŚĆ!
Do sprzedania kilkaset stóp □ fornierów i desek (około 10 m/m grubych z drzewa **cisowego.**
Oprócz tego jest do pozbycia: kilkaset stóp □ b. pięknych białych desek jaworowych (5, 8 i 13 m/m grubych), topoli sęczkowanej (b. piękny słój) oraz maszyna uniwersalna stolarska z rozmaitymi przyborami. — Wiadomość w fabryce farb w Dębnikach. 1248 3 6

PRACOWNIA MECHANICZNA **St. Leśniakowskiego** w Krakowie, ulica Grodzka 48, obok kościoła św. Piotra
Przyjmuje wszelkie najpoważniejsze naprawy 1305
ROWERÓW
oraz nikluje i emaluje.
Części składowe utrzymuje na składzie. — Urządza dzwonki elektryczne, telefony, gramofony.
Wysyłamy za zaliczką franco do każdej stacyi monarchii

Ekstrakt orzechowy
do farbowania siwych włosów
wynalazku **JULIANA JÓZEFOWICZA** perfumera.
Jest to najlepsza roślinna farba, którą można w przeciągu 10 minut ufarbować pościwie włosy na kolor czarny, brunatny, szary i blond.
We Lwowie u p. J. Friedricha i A. Beacocka ul. Hetmańska L. 4 i u Jg. Jahla, Hotel Europejski; w Krakowie u Reima i Spółki, Rynek główny A—B, J. Hanaka i Ski droguerja ulica Szewska, Fr. Zopotha droguerja ul. Sienna 12 i R. Wiskidy plac Marjański; w Wiedniu u Calderary i Bankmanna. — Cena flakonu kor. 3, flakoniki próbne 1 kor. 20 gr. — Przesyłka i główny skład: w Warszawie, ul. Nowa Senatorska 2. 5720 5 0

Ważne dla cierpiących na żołądek!
Brak apetytu, ocieężałości żołądkowe, boleści, ból głowy wskutek złego trawienia, Osłabienia żołądkowe, przerwy w trawieniu itp. usuwają natychmiast znane Bradyego krople żołądkowe (Mariazeller).
Tysiączone podziękowania i pismienne uznania.
Cena 1 flaszki wraz z opisem użycia 80 hal., flaszka podwójna 1 kor. 40 hal.
W każdej aptece do nabycia. 5448 2 12
Gdzie nie można otrzymać wysyła opłatnie **Centralna ekspedycja C. Brady**, Apteka „pod królem węgierskim“, Wiedeń I, Fleischmarkt I, za nadesłaniem 5 kor. 6 małych flaszeczek; za 4 kor. 50 hal. 3 duże flaszki.
Ostrzega się przed fałszerstwem, prawdziwe krople żołądkowe Mariazeller opatrzone być muszą znakiem ochronnym i podpisem: *Brady*

„Solicytator“
z odpowiednimi kwalifikacyami, obznajomiony z prowadzeniem ksiąg kasowych, **przyjmuje posadę kancelaryjną** bądź u P. P. Adwokatów, Notaryszów, w c. k. Starostwie lub w c. k. Sądzie, nawet i przy gospodarstwie rolnem. Adresować: „Solicytator“ Administracja „Głosu Narodu“ 1263 2 3

K. CZAPLICKI
jubiler
Kraków, plac Maryacki L. 1,
poszukuje kilku zdolnych pomocników, którzy znajdą zaraz pomieszczenie. 1278 2 3

Właścicielka i wydawczyni: **Józefa Rogoszowa.** Redaktor odpowiedzialny: **Dr. Antoni Beauprè.** W drukarni **W. Korneckiego** w Krakowie.
Papier z fabryki **Braci Fiałkowskich** w Bielsku.

NA MIESIĄC MAJ!
W Klasztorze Braci Mniejszych (O. O. Reformatów) nabyć można
Zycie eucharystyczne
Najsw. Maryi Panny
przez **ks. K. Siedleckiego,**
po cenie 5 koron. 1116-

W Krakowie
przy ul. Karmelickiej L. 44
odbywają się w biurze wzorowem dla ćwiczeń
Wykłady
nauk handlowych, rachunkowości państwowej oraz języków nowożytnych w kursach gremialnych i odrębnych pod kierunkiem
B. F. Paszkowskiego.
Warunki przystępne. Dla Pań nauka oddzielnie. 1181

Dwóch podróżujących
za stałą płacą, oraz kilku miejscowych agentów przyjmę do sprzedaży maszyn rolniczych. — Oferty przyjmie Dział inseratowy „Głosu Narodu“ pod liter. „A. F. 2“. 1289 1 2

Spółka oszczędn. i pożyczek
w Czarnym Dunajcu 1303
Zamknięcie rachunków za r. 1902:
Ilość członków 205
Stan udziałów 416 K.
Stan czynny 90853 41 „
Stan bierny 90428 82 „
Fundusz r-z-rwowy 206 „
Zysk czysty 424 59 „
Obrót kasowy 266099 00 „
Ks. Leopold Brosig
Józef Pekska.

Majątek lasowy
parę mil od Krakowa oddalony, 9 km. od stacyi kolei, w slicznej zdrowej okolicy, obejmujący 500 mrg. lasu szpilkowego, z którego 285 mrg. رہبnego (według przyznanego tarasu) po 12 morgi rocznie do cięcia), reszta młody od 15 do 20 lat oraz 114 mrg. roli, łąk, ogrodów, — z piękną, nowo zbudowaną, obszerną **willą** w parku i obszernym ogrodzie owocowym, z pięknym połowaniem, kamieniołomem itd. po 175 złr. za morg z długiem 35.000 złr. Tow. Kred do sprzedania. Mający chęć kupna raczą przysłać swój adres do Administracji „Głosu Narodu“ dla „K. K. S. 222“. 222 1 2

Precz z obcymi fabrykatami!

CYKORYE KRAJOWA
we wszelkich gatunkach
pod gwarancją prawdziwości i najlepszej jakości
poleca 118

Fabryka surogatów kawy
J. br. ROMASZKANA
w Horodence.
Żadajcie we wszystkich handlach tylko cykoryi z Horodenki!

Zaraz potrzebuje
kilka zdolnych panien do szycia spódnie i staników. **Tadeusz Węglarski** krawiec damski Kraków, Rynek główny Nr. 43. 1268 3 3

Panienska zamiejscowa
z ukończoną V lub VI klasą, władająca językiem niemieckim, znajdzie umieszczenie jako ekspedientka w fabryce wyrobów cukierniczych pod firmą: 1277 2 3
Józef Siermontowski
w Krakowie, przy ulicy Brackiej.